

Oponentní posudek bakalářské práce Václava Týna

ateliér: Kohout - Tichý

projekt: Bytový dům, Pardubice - Prokopka

vypracoval: Václav Týn

Hned na úvod bych rád zdůraznil, že projekt byl zpracován svědomitě a komplexně. Uvědomuji si, že student odvedl velký kus poctivé práce. Ve svém posudku se vzhledem k rozsáhlosti projektu omezují pouze na výtky, což ale neznamená, že bych si nebyl vědom jeho kladných stránek. Výtky a kritické připomínky se týkají především vlastního stavebně-architektonického návrhu, respektive převedení architektonické koncepce do konkrétní stavebně-technické podoby, neboť to pokládám za těžiště architektonické práce.

Bakalářský projekt řeší novostavbu bytového domu na náměstí. Navrhovaný dům se nachází v bývalém továrním areálu Prokopka v centru Pardubic. Na celé území byla zpracována ateliérem UNIT architekti územní studie, v rámci níž byla navržena nová uliční síť včetně náměstí a objemové regulace. Hmota domu je navržena v souladu s regulací danou územní studií. Dům se skládá ze dvou dilatačních celků. Student podrobně rozpracoval východní část zahrnující i dvorní křídlo.

Pro dům je charakteristická velkorysá fasáda do náměstí, která je členěna pravidelným cihelným rastrem svislých pilířů a vodorovných průvlaků. Dvorní fasáda je navržena kontrastním způsobem. Je obložena Cetris deskami, má menší formáty oken. Oceňuji, že student zvolil rastrové, tektonické řešení hlavní fasády. Motiv tektonického rastru provází architekturu již od nepaměti, ať v podobě antických pilastů a říms či v moderní podobě baťovského skeletu. Rastr dává domu příjemné měřítko i přes to, že se jedná o poměrně velký a jednoduše členěný objem. Rozčlenění celistvé fronty domu, jenž tvoří jednu stranu náměstí, na dvě barevně odlišené půlky nepokládám za harmonické. Dělení na půl, je vždy trochu zneklidňující. Harmoničtější a klidnější je vždy trojdělení, nebo větší počet odlišných polí.

Obklad dvorní fasády Cetris deskami ve mně vyvolává rozporuplné pocity. Obklad deskami představuje nákladné řešení, jehož přínos je v daném kontextu sporný. Dle mého názoru se jedná o příliš velkou plochu na to, aby byla kompletně obložena deskami. Ve dvoře bych očekával neformální obytný charakter fasády. Deskový obklad dává domu spíše administrativní nebo periferně industriální nádech. Obložená fasáda se tluče s cihelnou rastrovou fasádou, což nemusí být nutně dáno jen samotným obkladem, ale také jeho formátem a formátem oken Dvorní fasáda vypadá, jako by patřila k jinému domu. Kontrast dvorní a uliční fasády je správný a přirozený, dům by však určitým způsobem měl držet pohromadě. Osobně bych se vůbec nebál kombinace omítky třeba s cihelným soklem-přízemím a cihelným obkladem kolmého dvorního křídla.

Dispoziční řešení vypadá kultivovaně, nicméně ložnicová část s úzkou chodbou a miniaturními šatnami je poněkud zamotaná. Určitě by se dala vyřešit jednodušeji a velkoryseji. Dispoziční řešení dvorního křídla je pro mne otázkou. Přeci jen bych v této výhodné klidové pozici očekával velkoryseji řešené byty s velkými lodžiami nabízejícími výhled do klidného zeleného vnitrobloku.

Dodržení koncepce:

Uvědomuji si neshodnost řešení, které si student zvolil. Věrohodně ztvárnit konstrukční rastr, zvláště pak cihelný, opravdu není jednoduché. Je potřeba pečlivě uvážit proporce, správně zvolit vazbu cihel a jejich návaznost na ostatní prvky, tak aby rastr skutečně působil tektonicky, nikoli jako kašířka z cihelných pásků. To se bohužel studentovi ne zcela podařilo. Za hlavní problém shledávám netektoničnost průvlaků a jejich problematický vztah k příliš dominantním kastlíkům na žaluzie.

Netektonické průvlakly s vodorovně položenými cihlami levitují nad opticky dominantními plechovými kastlíky žaluzií, které by zdivo mohly nést, ale jsou očividně nenosné. Otázkou zda by kastlíky neměly být ztvárněny více kontrastně, jako vložená přidaná konstrukce, nebo zda by místo kastlíků neměly být nosné překlady z válcovaných U-profilů, nebo zda by kastlíky neměly být zrušeny a žaluzie zapuštěny za cihelnou přízdívku. Stínění také nemuselo být nutně řešeno žaluziemi, ale třeba mohlo být řešeno okenicemi, jak ukazuje velmi zdařilá realizace rastrového domu v Teplého ulici v Pardubicích od Pinkase a Žalského. Také si myslím si, že cihelný rastr má příliš úzké dimenze a malou hloubku, vzhledem k velkému rozponu, na který je navržen. Parapety rastru jsou zbytečně oplechovány, mohly být vyskládány z cihel. Vlastě je zde velmi malá plocha cihelného zdiva – skoro jako by se jednalo jen o dekoraci z cihelných pásků. Dobrým příkladem možného ztvárnění cihelnému rastru budiž nedávná realizace Radnice pro Prahu 7 od Atelieru Bod architekti. Zásadní otázkou je, zda by rastr nepůsobil přirozeněji jako betonový s cihelnou výplní. Dalším prvkem, který oslabuje dominantní funkci rastru je poměrně robustní zábradlí z jacklů 30x30. Běžná sloupková zábradlí se historicky dělala z plných profilů 15x15. Například na fakultě architektury je sloupkové zábradlí v atriu u klavíru provedeno z těchto profilů:

Sloupky: plný profil 18x18

Ocelové madlo: plný profil 20x30

Dřevěné madlo: 20x30

Celková kvalita architektonicko-stavebního řešení:

Celkové stavební řešení pokládám za správné a logické. K řešení mám jen tyto drobné připomínky:

Podhledy v bytech

Třiceti centimetrový podhled ve všech obytných místnostech je opravdu velký luxus, kterým se ztratí cenná světlá výška místností. Podhled v obytných místnostech není potřebný. Pokud bychom ho chtěli využít pro vedení elektrorozvodů, mělo by stačit 5-10 centimetrů. Podhled je nasazen cca 5cm nad nadpraží oken, to vypadá jako chyba. Buď slícovat, nebo ponechat alespoň 20 cm nadpraží.

Detail D1.2.21

Schod na lodžii by měl být celý obložený. Navržen je parapet s nosem + proužek omítky + podlahová lišta. Bude působit malicherně, omítka se okope.

Detail ukončení lodžie D1.2.20

Nestejná tloušťka čílka lodžie a ostění, bude působit rušivě. Zbytečné oplechování čílka lodžie, dalo by se vyřešit cihlami ve spádu.

Detail ostění okna D1.2.22

V detailu jsou do nejmenší podrobnosti vykresleny typové systémové kotvy obkladu, které se daly klidně nakreslit jen jednou čarou, ale vůbec zde není čitelné a pochopitelné jak funguje kotvení zábradlí a jak je vyřešen vstup zábradlí obkladem ostění. Madlo zábradlí bude bránit posuvu žaluzie.

Formální stránka projektu:

Grafické zpracování projektu je poněkud nevyvážené. Místo se důležité informace ztrácí na úkor podružných. K formální stránce projektu mám tyto připomínky:

Cihelné nadpraží a kastlík na žaluzie

Za zásadní formální chybu pokládám nesprávné zobrazení cihelného nadpraží a kastlíku na žaluzie. V pohledech oproti řezu a detailu je nadpraží i kastlík kreslen nepravdivě v proporčně výhodnějším poměru, než tomu je ve skutečnosti, jak ukazuje řez a Detail F– Ukončení lodžie. Tyto důležité rozměry nejsou okótovány ani v řezu, ani v detailu. Na pohledu je poměr nadpraží vůči kastlíku o jednu řadu

cihel výhodnější: cca 320-kastlík / 640-cihelné nadpraží, což odpovídá klasickému harmonickému poměru 1:2. Kdežto v detailu a řezu je poměr: 400–kastlík / 560 cihelné nadpraží což je neharmonický poměr blížící se 1:1. Chyby se stávají, architekt by však měl mít pod kontrolou především základní proporční vztahy navrhovaného objektu a neklamati se líbivou iluzí.

Koordináční situace

Je přehledná, obsahuje všechny potřebné informace. Jediné co chybí je severka a výškové kóty stávajícího a upraveného terénu v rozích řešeného objektu a v rozích pozemku.

Výkres základů

Chybí některé celkové kóty, chybí značení řezů, chybí severka

Půdorys 2PP

Značení parkovacích míst je zavádějící. Je příliš výrazné, vypadá, jako by se jednalo o nějaký stavební prvek či parkovací zakladače. V legendě by mělo být popsáno, že se jedná jen o dopravní značení. Čáry vyznačující otvírání dveří jsou příliš tenké, na hranici čitelnosti, konstrukční osy a šrafy také.

Ostatní půdorysy

Grafika půdorysů je nevyvážená a matoucí.

Otvírání dveří je kresleno příliš slabě, naopak čerchované čáry jsou příliš silné. Velikosti dveří jsou okótovány menším písmem, než jaké je použito na ostatních kótách. Barevné odlišení délkových kót je dobrý nápad, ale byla zvolena příliš nevýrazná barva. Kóty zanikají.

Okna jsou kreslena příliš silně, vypadají skoro jako nosná konstrukce. Okno by mělo být kresleno schematicky jen dvěma čarami, ostatní informace by měla poskytovat tabulka oken. Informace by se v dokumentaci neměly zdvojoovat. Chybí vyznačení otvírání u francouzských oken. Chybí konstrukční osy, chybí severka.

Výkres střechy

Chybí prostupy od stoupaček, chybí výlez na střechu, chybí přejezd výtahu.

Není vyznačeno spádování atik.

Řezy

V řezech jsou chybně – příliš detailně kresleny některé prvky. Zobrazení je nepřehledné a matoucí.

Není jasné, co je vlastní stavební konstrukce a co jen výplň. V řezu se okna a dveře kreslí schematicky jen dvěma čarami, aby vynikla vlastní stavební konstrukce. Podrobně jsou okna a dveře zobrazeny v tabulkách výrobků. Skladba podlahy se v řezu nezobrazuje. Podlaha se kreslí pouze dvěma čarami.

Podrobně se skladby podlah zobrazují v tabulce skladeb. Podlaha se kótuje jako celek včetně nášlapné vrstvy (chybně kótováno v řezu A-A). Atika se v pohledu kreslí jen jednou čarou, nezobrazuje se oplechování. Na výkrese ne pak není nejasné, co je střešní skladba v řezu a co už atika. V řezech chybí důležité kóty výšky cihelného nadpraží a kastlíku na žaluzie.

Fasády

Graficky příliš dominují zábradlí a vodící lišty od žaluzií, rovněž černý solid kastlíků na žaluzie je příliš dominantní. Chybí grafické odlišení omítaných částí a popis omítky v legendě. Na výkresu působí jako skleněná výplň. Ve výkresech jsou zbytečně označeny výrobky, místo toho aby každý z použitých materiálů – povrchů měl své číselné označení v legendě a na výkrese.

Detaily

Příliš slabé čáry. Graficky dominují typové výrobky, místo aby byly zdůrazněny podstatné informace.

Závěr

Projekt je po stavební a technické stránce zpracován dobře a komplexně, grafika místy pokulhává. S ohledem na výše popsané připomínky navrhuji známku C.

V Praze 14.6.2021

Ing.arch Petr Šťovíček